

Boi Ruiz augmenta les subvencions al grup privat IDCsalud mentre retalla un 16% a la sanitat pública

La sanitat privada avança en temps de retallades. El hòlding sanitari IDCsalud, controlat per un fons de capital de risc, ha augmentat les partides que reben els seus tres hospitals concertats per part del Servei Català de la Salut. Segons dades a les quals ha tingut accés en exclusiva CRÍTIC, ha rebut prop de 300 milions d'euros en els darrers quatre anys. Dels 64 milions del 2010 ha crescut fins als 79 milions el 2013. Mentrestant, el pressupost de CatSalut s'ha reduït en un 16%.

Text: Núria Vilà / Il·lustració: Jordi Borràs

“Recomanaria als catalans que es fessin una mútua privada?”. Pregunta del periodista Xavier Bosch al conseller de Salut de la Generalitat, Boi Ruiz, en el marc del desaparegut programa *Àgora*, de Televisió de Catalunya. [“Evidentment, sí. Una mútua privada és una solució pel sistema de salut pública”, va respondre](#). La resposta és del gener de 2011. Quatre anys després, les paraules de Boi Ruiz agafen més sentit que mai. **Plataformes, sindicats i associacions defensores de la sanitat pública alerten contra la tendència del Servei Català de la Salut (CatSalut) d'augmentar les partides destinades a empreses i entitats de caràcter privat** mentre s'han disminuït les inversions en el 100% públic Institut Català de la Salut (ICS). El conseller Boi Ruiz sovint ha justificat l'augment de la sanitat concertada pels moments actuals de recessió econòmica i per la dificultat d'assumir dins el sistema netament públic tota la demanda.

El pressupost de **CatSalut ha passat de 9.547 milions d'euros el 2010 a 8.044 aquest darrer any**, cosa que suposa una reducció del 16%. L'Institut Català de la Salut també ha vist reduït en un 13% el seu pressupost en aquest període, passant de 2.915 milions el 2010 a 2.518. Mentrestant, hi ha entitats sanitàries que han augmentat la seva activitat —i beneficis— a través de la concertació amb el servei públic català. És el cas d'**IDCsalud, un hòlding sanitari obert a l'ànim de lucre en mans del fons internacional de capital de risc CVC Capital Partners**. El grup ha rebut gairebé 288 milions d'euros en quatre anys de contractació amb CatSalut. La tendència, a més, ha anat a l'alça. Segons les dades del Departament de Salut a les quals ha tingut accés CRÍTIC, **l'any 2010, moment en què Boi Ruiz entrava com a conseller de Salut, IDCsalud va rebre 64 milions d'euros de les arques públiques i quatre anys després, el 2013, la xifra pujava a quasi 79 milions**. Aquesta subvenció és per a tres centres concertats: l'Hospital Universitari Sagrat Cor, la Clínica del Vallès i l'Hospital General de Catalunya. Actualment, el mateix grup IDCsalud reconeix que el 39% de la seva activitat a Catalunya prové de la sanitat concertada amb CatSalut.

Inicialment el Registre de convenis i contractes en l'àmbit de l'assistència sanitària pública de CatSalut mostrava que el 2012 IDCsalud hauria doblat els seus ingressos a través de la concertació

passant de 63,7 milions el 2010 a gairebé 127 milions el 2012.

A preguntes de CRÍTIC, **el departament de comunicació d'IDCsalud a Catalunya nega que la seva companyia hagi incrementat els concerts amb CatSalut.** De fet, afirmen que han patit una rebaixa, com la resta de centres. Una afirmació que contrasta amb les dades facilitades per la mateixa Generalitat. **Des del Servei Català de la Salut es justifica la concertació a IDCsalud estrictament per criteris tècnics.** Un portaveu del departament assegura que “la gestió d'un servei sanitari s'adjudica a través d'un concurs i, per tant, qualsevol licitador pot presentar-s'hi. Si al final IDCsalud en aquest cas és qui guanya el concurs es deu al fet que és la millor oferta que s'hi presenta”.

Derivació de pacients a la privada

Un aspecte discutit pels sindicats i la Plataforma d'Afectats per les Retallades Sanitàries ha estat el creixement d'IDCsalud per la derivació de pacients, a través d'aliances estratègiques i convenis de centres semipúblics a altres propietat directa de la mateixa empresa. A l'octubre de 2013, **la CUP va dur a l'Oficina Antifrau de Catalunya els convenis entre l'Hospital Clínic de Barcelona i Capiro (antiga denominació d'IDCsalud) signats l'any 2009,** considerant que concorren en possibles irregularitats i que aquests convenis obren la porta a la “privatització encoberta” de l'hospital. L'any 2009, Capiro va firmar una “aliança estratègica” de col·laboració amb l'Hospital Clínic per tal de cedir una part de l'activitat d'aquest centre a l'Hospital Universitari Sagrat Cor, propietat d'IDCsalud. **En el moment de signar-se l'acord, el director general del Clínic era Raimon Belenes. Només dos anys més tard, Capiro contractava Belenes com a director general** d'innovació de la seva companyia. Mentrestant, el 2013, el Clínic va experimentar una retallada de 17,5 milions d'euros del seu pressupost.

També ICV-EUiA va preguntar aquest estiu al Govern català pels convenis entre IDCsalud i **la Corporació Sanitària Parc Taulí, que, segons fonts parlamentàries, havia vist rebaixat el seu pressupost de 194,2 milions el 2010 a 173,9 el 2012, un 10,5% menys,** mentre augmentaven els pacients derivats. Altres hospitals públics, segons càlculs de la diputada de la CUP Isabel Vallet sobre la base de les xifres emeses per CatSalut, han vist reduït el seu pressupost en els últims temps de retallades. **El pressupost de l'Hospital de Bellvitge ha passat de 322,6 milions d'euros el 2010 a 288,9 milions el 2012, o el del Consorci Sanitari de Terrassa, de 100,7 milions el 2010 a 84,6 el 2011.**

El mateix conseller de Salut, Boi Ruiz, admetia públicament l'any 2011 que les retallades en sanitat farien augmentar les llistes d'espera. Aquest estiu, però, Ruiz, responent a les preguntes de la diputada ecosocialista Marta Ribas al Parlament, confirmava que “bona part de la reducció de les llistes d'espera és atribuïble a l'activitat derivada a aquests centres hospitalaris”, amb referència als centres propietat d'IDCsalud. Segons un document al qual va tenir accés *El País*, **12 hospitals del Sistema Sanitari Integral d'Utilització Pública de Catalunya (SISCAT) han derivat aquest any gairebé 5.000 pacients per ser operats al Sagrat Cor,** propietat d'IDCsalud. D'aquests, la meitat dels pacients, uns 2.500, procedeixen de quatre hospitals de l'ICS.

En un altre context, Salut va inflar un 32% un servei adjudicat a dit al Sagrat Cor, [segons una investigació del periodista Oriol Güell publicada a El País](#). La polèmica és una **adjudicació directa feta el 2010 per part de CatSalut al Sagrat Cor, que hauria servit perquè aquest hospital d'IDCsalud subcontractés l'empresa Codebi BCN** —exclusa de concurs públic i que va encarregar aquesta feina a professionals autònoms—, per prestar un servei que ha resultat ser un 32% més costós que la mateixa tasca portada a concurs sis anys abans. El sindicat CATACT-CTS ho ha

denunciat a l'Oficina Antifrau, i el Síndic de Greuges ha obert una investigació “per presumptes adjudicacions irregulars del Departament de Salut i pel canvi de gestió d'alguns serveis”.

Per què tenir sanitat concertada?

La xarxa pública catalana, sota el paraigua del Sistema Sanitari Integral d'Utilització Pública de Catalunya (SISCAT), ha estat conformada històricament per una àmplia cartera d'entitats de naturalesa i caràcter ben divers. A més de l'Institut Català de la Salut, l'organisme 100% públic de Catalunya, la xarxa catalana disposa també de la figura dels **consorcis, empreses i societats mercantils, entitats benèfiques aparentment sense ànim de lucre —fundacions o centres eclesiàstics— i entitats privades obertes a l'ànim de lucre**. Dins d'aquest últim grup s'hi troba IDCsalud, motiu pel qual ha estat font de polèmica en els darrers temps.

Catalunya és la comunitat autònoma que més gasta en la concertació de serveis privats. La partida sanitària és la més elevada del pressupost de la Generalitat —amb 8.290 milions d'euros aquest 2014, la qual cosa suposa un 40% del total. Generalment, a Catalunya es pot parlar d'un sistema sanitari mixt, conformat a base d'una forta dependència de col·laboracions publicoprivades. El gerent de l'Institut Català de la Salut, Pere Soley Bach, aclaria aquest concepte en una entrevista aquest estiu a [Redacció Mèdica](#): “No hi ha secret. Hi ha una història i hi ha un concepte. No es pot parlar de sanitat privada a Catalunya perquè només adquireix aquesta condició des del punt de vista tècnic, però no conceptual o històric”.

IDCsalud, al punt de mira

Però, quin és l'origen de l'actual IDCsalud? **El 2005, la multinacional sueca Capiro entrava a l'Estat espanyol a través de la compra del Grupo IDC (Ibérica de Diagnóstico y Cirugía)**. Posteriorment, el 2011, el fons de capital de risc CVC Capital Partners adquiria els hospitals espanyols de Capiro, en una operació que suposava la creació d'IDCsalud, desapareixent així la marca Capiro. Pel que fa a Catalunya, a inicis del 2011 Capiro va adquirir els hospitals de l'antic grup l'Aliança arran de la seva crisi —Hospital Sagrat Cor i Clínica del Vallès—, sumant-los a l'Hospital General de Catalunya, que ja gestionava.

A Catalunya, el model sanitari d'IDCsalud ha quallat amb èxit, i això s'ha reflectit en el creixement que ha anat experimentant any rere any. Fins al punt que actualment, segons dades de la mateixa entitat, **el 39% de la seva activitat procedeix de la concertació amb el Servei Català de la Salut**. De la resta del percentatge, un 53% prové d'asseguradores, un 5% d'altres serveis privats i un 3% de mútues d'accidents de trànsit. En total, **IDCsalud gestiona a Catalunya l'Hospital Universitari Sagrat Cor —amb un 70% concertat amb CatSalut—, la Clínica del Vallès —amb un 47%—, l'Hospital General de Catalunya —amb un 18%— i la Clínica del Pilar —aquest darrer és l'únic dels tres centres que no té concert de CatSalut**.

Catalunya, no obstant això, no és ni de bon tros l'únic territori on aquest model s'ha imposat amb èxit. Sense anar més lluny, **en el global de l'Estat espanyol, l'any 2011, encara sota l'epígraf de Capiro Sanidad, el grup multinacional va facturar més de 673 milions d'euros**, i al voltant del 75% d'aquesta xifra provenia de les arques públiques. Per tant, més de 500 milions procedien de concerts amb les administracions públiques. Aquesta xifra el convertia en el principal proveïdor privat de serveis sanitaris públics de l'Estat.